

Raport krajowy
z wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów

Kraj	
1. Państwo członkowskie:	RZECZPOSPOLITA POLSKA
Informacje ogólne	
2. Odpowiedzialny urząd:	Ministerstwo Środowiska
3. Agencje, organizacje i inne urzędy współpracujące:	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
4. Okres objęty raportowaniem:	12 października 2014 r. – 31 sierpnia 2017 r.

Strony Protokołu z Nagoi w sprawie dostępu i podziału korzyści	
5. Czy kraj jest Stroną Protokołu z Nagoi?	Nie Polska podpisała Protokół z Nagoi dnia 20 września 2011 r., natomiast proces ratyfikacyjny zostanie rozpoczęty po zakończeniu krajowego procesu legislacyjnego zapewniającego ramy prawne wdrażania przepisów rozporządzenia 511/2014.

Struktura i zasoby instytucji na rzecz wdrażania rozporządzenia UE nr 511/2014	
6. Czy Państwa kraj wyznaczył jeden lub więcej właściwych organów krajowych zgodnie z art.6?	Tak
7. Czy (jeden z) właściwy organ krajowy (właściwych organów krajowych) w Państwa kraju jest odpowiedzialny za:	
- odbieranie oświadczeń o dopełnieniu obowiązku dołożenia należytej staranności zgodnie z art. 7(1) i 7(2)	Tak
- przekazywanie informacji do ABS Clearing House zgodnie z art. 7(3)	Tak
- prowadzenie kontroli zgodności użytkowników zgodnie z art. 9	Nie, odpowiedzialne są organy Inspekcji Ochrony Środowiska
- uznawanie i weryfikację	

<p>zarejestrowanych kolekcji</p> <p>- współpracę z krajami trzecimi zgodnie z art. 7(3)</p> <p>- wdrażanie środków uzupełniających zgodnie z art. 13 (podnoszenie świadomości, działalność szkoleniowa, wskazówki i wytyczne dla użytkowników itp.)</p>	<p>Nie, odpowiedzialne są organy Inspekcji Ochrony Środowiska</p> <p>Tak</p> <p>Tak</p>
<p>8. Czy Państwa kraj wyznaczył punkty kontrolne poza tymi przewidzianymi w art. 7(1)–7(2) rozporządzenia?</p>	<p>Nie</p>
<p>9. Czy Państwa kraj dysponuje pracownikami przeznaczonymi specjalnie do wykonywania zadań odnoszących się bezpośrednio do wdrażania rozporządzenia?¹</p>	<p>Tak</p> <p>Jeśli tak, to proszę wskazać, iloma (osobo-miesiące na rok): 220 – począwszy od 2017 r.</p> <p>zaangażowanymi w egzekwowanie rozporządzenia (osobo-miesiące na rok)²: 150</p> <p>zaangażowanymi w inne działania (współpraca, podnoszenie świadomości, budowanie potencjału, raportowanie) (osobo-miesiące na rok): 70</p>
<p>10. Szacunkowa wysokość zewnętrznego budżetu na wdrażanie rozporządzenia</p>	<p>Szacunkowa wysokość całego zewnętrznego <u>3</u> rocznego budżetu na wdrażanie rozporządzenia, w tym współpracy, podnoszenia świadomości, budowanie potencjału, raportowania:</p> <p>Ok. 4500 EUR</p>
<p>11. Informacje dodatkowe</p>	<p>W trakcie ustanawiania właściwej struktury instytucjonalnej główne trudności wynikały z nowatorskiego charakteru tematu – trzeba było stworzyć ramy dla zapewniania zgodności użytkowników z przepisami, które były dopiero wprowadzane przez kraje – dawców zasobów genetycznych. Nie dysponowano wiedzą o tym, jak dokładnie wyglądają rozwiązania prawne przyjęte przez te kraje, a co za tym idzie – jak w praktyce będzie wyglądać zapewnianie zgodności z nimi. Dodatkowo, jako że analogiczne prace nad wdrożeniem rozporządzenia 511/2014 toczyły się we wszystkich państwach członkowskich UE, nie było możliwości zaczerpnięcia z doświadczeń innych administracji.</p> <p>Najważniejszym wyzwaniem obecnie jest brak doświadczenia oraz stosownej wiedzy nowo zatrudnianych kadr i związana z tym konieczność szkoleń, przy czym organizacja ich jest utrudniona ze względu na to, że mamy do czynienia z bardzo specjalistycznym, nowym i mało rozpoznanytem tematem.</p>

Instrumenty prawne

¹ Ta informacja może być użyteczna przy ocenie skuteczności rozporządzenia zgodnie z art. 16.

² Ta informacja może być podana w zagregowanej formie (średnio na rok w okresie raportowym)

³ Takiego jak zamówienia publiczne, konsultanci, studia, kampanie komunikacyjne zlecone na zewnątrz itp.

Kary (Art. 11)	
12. Czy Państwa kraj ustanowił system kar zgodnie z wymaganiami art. 11?	Tak
13. Jaki rodzaj kar przewidziano w przypadku naruszenia art. 4 i 7 rozporządzenia?	Wezwanie do podjęcia działań naprawczych Kary administracyjne
14. Jaka jest wysokość kar przewidzianych w przypadku złamania przepisów rozporządzenia?	Ustawa z dnia 19 lipca 2016 r. o <i>dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania</i> (dalej: ustawa ABS) przewiduje przedziały kar za wykroczenia przeciwko poszczególnym artykułom rozporządzenia 511/2014, przy czym przedziały te są zróżnicowane: od ok. 230 EUR – 2300 EUR za brak złożenia oświadczenia o dołożeniu należytej staranności wbrew obowiązki określone w art. 7 ust. 1 rozporządzenia, do 2300 EUR – 23 000 EUR za wykorzystywanie zasobów genetycznych mimo niezyskania zezwolenia na dostęp lub jego równoważnika oraz nieustanowienia wzajemnie uzgodnionych warunków wbrew obowiązki określone w art. 4 ust. 5 rozporządzenia. .
15. Informacje dodatkowe	Brak porównywalnych sytuacji w obecnych przepisach prawa z innych dziedzin. Link do legislacji krajowej http://biodiv.gdos.gov.pl/protokol-z-nagoi/ustawa-z-dnia-19-lipca-2016-r.-o-dostepie-do-zasobow-genetycznych-i-podziale/ustawa-abs-w-dz.u..pdf

Instrumenty administracyjne przyjęte w celu wdrożenia rozporządzenia	
Monitorowanie zgodności użytkowników (art. 7)	
16. Czy Państwa kraj przyjął instrumenty zapewniające, że do wszystkich beneficjentów środków finansowych na badania obejmujące wykorzystanie zasobów genetycznych i związanej z nimi tradycyjnej wiedzy skierowany zostaje wymóg dot. złożenia oświadczenia o dołożeniu należytej staranności?	Tak
17. W jaki sposób kierowany jest wymóg wynikający z art.7(1)?	Poprzez stronę internetową http://biodiv.gdos.gov.pl/protokol-z-nagoi/oswiadczenia-skladane-przez-uzytownikow-zasobow-genetycznych Strona www.biodiv.gdos.gov.pl jest częścią ogólnosięciowego systemu wymiany informacji dotyczących różnorodności biologicznej (CHM), utworzonego w celu ułatwienia wdrażania Konwencji o

	<p>różnorodności biologicznej. Można tam znaleźć wszelkie informacje dotyczące wdrażania konwencji CBD oraz protokołów, w tym – Protokołu z Nagoi (dla Protokołu z Nagoi ustanowiono specjalną podstronę w tym systemie)</p> <p>http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/informacja-dla-beneficjentow-srodkow-na-badania-z-wykorzystaniem-zasobow-genetycznych.html</p> <p>https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2017-04-21-informacja-dla-beneficjentow?language=pl</p> <p>Strona www.nauka.gov.pl to strona Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a www.ncn.gov.pl – Narodowego Centrum Nauki, agencji wykonawczej powołanej do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych, czyli prac eksperymentalnych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów. Instytucje te stanowią główny adres, pod który zwracają się naukowcy poszukujący możliwych źródeł finansowania swoich badań.</p>
18. Informacje dodatkowe	
<p>Plan kontroli zgodności użytkowników opracowany z wykorzystaniem podejścia opartego na ocenie ryzyka (art. 9(3)(a))</p>	
19. Czy Państwa kraj opracował plan o którym mowa w art. 9(3)(a)?	<p>Nie</p> <p>Zgodnie z ustawą ABS plan kontroli użytkowników na kolejny rok jest sporządzany przez GIOŚ i przekazywany do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska do końca listopada każdego roku. Opracowanie takiego planu w 2016 r. nie było możliwe ze względu na to, że dopiero od stycznia 2017 r. budżet przewidywał sfinansowanie zadań związanych z wdrażaniem przepisów ustawy w Inspekcji Ochrony Środowiska, w związku z czym dopiero w tym roku możliwe było rozpoczęcie prac nad identyfikacją użytkowników, co jest niezbędne dla przygotowania planu kontroli. Ponadto trwają prace nad rozporządzeniem określającym szczegółowy zakres kontroli, co ma także przełożenie na przygotowanie planu.</p> <p>Opracowanie planu kontroli oraz jego przekazanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska jest uzależnione od wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego określającego szczegółowy zakres kontroli użytkowników, które jest obecnie w fazie projektu. Ustawa ABS przewiduje opracowanie planu kontroli użytkowników na rok 2018 r. i przedłożenie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do końca listopada 2017 r.</p>
20. Jakie czynniki ryzyka uwzględniono w trakcie przygotowywania planu i jakie inne kryteria wzięto pod uwagę przy jego opracowaniu?	<p>Proszę opisać czynniki ryzyka: Obecnie trwają rozważania na temat przyjęcia najbardziej trafnego podejścia do wskazania właściwych czynników ryzyka oraz identyfikacji na ich podstawie użytkowników z sektora prywatnego/komercyjnego oraz z sektora uczelni i instytutów naukowych, którzy podlegać będą kontroli w ramach kontroli planowanych w 2018 r.</p>

	Proszę opisać inne kryteria: brak
21. Jaki okres czasu obejmuje bieżący plan? Kiedy i jak często plan będzie zmieniany?	n.d.
22. Dodatkowe informacje dotyczące opracowania planów	<p>Główne wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konieczność wyszkolenia w krótkim czasie nowo zatrudnionej kadry, której zadaniem będzie identyfikacja i kontrola użytkowników • brak rozporządzenia wykonawczego ministra właściwego do spraw środowiska, określającego szczegółowy zakres kontroli użytkowników, które w chwili obecnej znajduje się na etapie projektu • wczesny etap wdrażania prawodawstwa wykonawczego w innych krajach członkowskich UE, utrudniający czerpanie z ich doświadczeń

Narzędzia egzekwowania i zapewnienia zgodności	
Monitorowanie zgodności użytkowników (art. 7)⁴	
23. Ile oświadczeń o dołożeniu należytej staranności na podstawie art. 7(1) złożono do tej pory?	0
24. Ile oświadczeń o dołożeniu należytej staranności na podstawie art. 7(2) złożono do tej pory?	0
25. Liczba komunikatów punktów kontrolnych przesłanych do ABS Clearing House	0
26. Liczba komunikatów punktów kontrolnych przesłanych do właściwych organów o których mowa w art. 13(2) Protokołu ze względu na poufność informacji	0
27. Informacje dodatkowe	

⁴ With regard to Questions 23 to 25, information needs to be provided for the current reporting period, while in the future it will need to be provided only if the DECLARE system was not used.

Kontrole zgodności użytkowników (art. 9)	
28. Ile kontroli przeprowadzono w okresie objętym raportem?	0
29. Jakie rodzaje kontroli zostały przeprowadzone?	
30. Czy wszystkie kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z planem, opracowanym w oparciu o art.9(3)(a)?	
31. W ilu przypadkach kontrola była zainicjowana ze względu na uzasadnione zastrzeżenia, o których mowa w art. 9(3)(b)?	
32. W ilu przypadkach stwierdzono niedociągnięcia?	
33. Informacje dodatkowe	
Kary (art. 11)	
34. Kary nałożone w okresie objętym raportem	Nie nałożono kar
35. Jeśli w czasie objętym raportem nałożono jakieś kary, za jakie rodzaje naruszeń przepisów one były?	
36. Informacje dodatkowe:	
Rejestr kolekcji (art. 5)	
37. Czy posiadają Państwo informacje na temat jakiejś instytucji w Państwa kraju, która jest zainteresowana uzyskaniem statusu zarejestrowanej kolekcji?	Nie
38. Liczba otrzymanych wniosków	0
39. Liczba przeprowadzonych weryfikacji	0
40. Dodatkowe informacje	.

Współpraca i środki uzupełniające	
Współpraca (art. 12)	
41. Czy Państwa kraj ⁵ współpracował z właściwymi organami krajowymi lub innymi odpowiednimi organizacjami innych państw członkowskich UE?	Tak Kraje, z którymi podjęto współpracę: Państwa członkowskie biorące udział w spotkaniach właściwych organów krajowych na wyspie Vilm (marzec 2017 r.) i w Brukseli (wrzesień 2017 r.) Wymiana informacji i doświadczeń w trakcie spotkań właściwych organów krajowych (j.w.); udział w dyskusjach prowadzonych na forum internetowym capacity4dev;
42. Czy Państwa kraj współpracował z właściwymi organami krajowymi, o których mowa w art.13(2) Protokołu z państw trzecich?	Nie
Środki uzupełniające (art. 13)	
43. Czy Państwa kraj przeprowadził jakieś szkolenia lub działania z obszaru podnoszenia świadomości, aby wesprzeć interesariuszy i zainteresowane strony w zrozumieniu zobowiązań wynikających z rozporządzenia 511/2014 oraz z odpowiednich przepisów Protokołu i Konwencji? ⁶	Tak ↳Rodzaj i liczba przeprowadzonych działań: Szkolenia: 2 <ul style="list-style-type: none"> • szkolenie dla Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów (2015 r.) • szkolenie dla inspektorów ochrony środowiska (2017 r.) Warsztaty: 1 warsztaty na Wydziale Biologii UAM w Poznaniu (2017 r.) Konferencje: 6 <ul style="list-style-type: none"> • 2 konferencje organizowane przez Ministerstwo Środowiska (2014 r. i 2015 r.), • spotkania branżowe z sektorem kosmetycznym i farmaceutycznym (2014 r.), • konferencja IHAR (2016 r.), • konferencja Polskiej Izby Nasiennej w Poznaniu (2016 r.) Inne: <ul style="list-style-type: none"> • wykład w ramach Uniwersyteckiego Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem Uniwersytetu Warszawskiego (2017 r.), • wykłady dotyczące problematyki Konwencji, Protokołu z Nagoi i rozporządzenia 511/2014 dla studentów SGGW kierunków: biologia, zootechnika, ochrona i hodowla zwierząt towarzyszących i dzikich oraz międzywydziałowego studium biotechnologii oraz studentów zagranicznych (wykłady przeprowadzane corocznie, łącznie w roku około 250-350 osób) • udzielanie informacji drogą emailową

⁵ Kiedy w tej części mówi się o "kraju", rozumie się pod tym pojęciem działania podejmowane przez organy krajowe lub też podejmowane w ich imieniu;

⁶ Patrz również odpowiedź na pytanie 54 formularza raportowego Protokołu z Nagoi

	<p>Szacunkowa liczba użytkowników, którzy wzięli udział w przeprowadzonych działaniach lub którzy otrzymali inne wsparcie (np. w formie odpowiedzi na prośbę o wyjaśnienia itp.): ok. 1000 + ok. 250-350 studentów SGGW corocznie</p>
<p>44. Czy Państwa kraj zorganizował jakieś działania skierowane szczególnie do naukowców akademickich, uniwersyteckich i niekomercyjnych, oraz do małych i średnich przedsiębiorstw?</p>	<p>Tak</p> <p>Rodzaj i liczba przeprowadzonych działań:</p> <p style="padding-left: 40px;">Konferencje: 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Nowe uregulowania prawne dotyczące zasobów genetycznych w rolnictwie” Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy Balice, 2014 r. • LXXXI Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Warszawa, 2016 r. • Uniwersytet Adama Mickiewicza, Wydział Biologii, 2017 r. <p>Szacunkowa liczba użytkowników, którzy wzięli udział w przeprowadzonych działaniach lub którzy otrzymali inne wsparcie: ok. 260 osób</p>
<p>45. Czy użytkownicy przekazali jakieś skargi dotyczące wdrażania rozporządzenia 511/2014?</p>	<p>Nie</p>